

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhasos petisors egyzeti hirdetés 20 fill. Többzsörös hirdetés jutányosabb. Nyitlter: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Fő-utca 55. sz.
Kiadóhivatal: KÖSCH ÁRPÁD könyvnyomtató-intézete Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

Az Országos Magyar Szövetségről.

Nemrégben, talán két esztendeje, a magyar társadalom néhány lelkes tagja, belátva, hogy az ország sokféle nemzetisége sohase fog a magyarságba beolvadni, ha a magyar társadalom a kormánynak ebbeli törekvéseit nem támogatja, elhatározta, hogy az ország lelke- sebb polgárságát egy táborba gyűjti össze, melynek hivatása az lesz, hogy Magyarországot nemcsak közjogilag, hanem nyelvben, gondolkodásban és érzésben is összeforraszsza. Ennek az egyesületnek a címe: Országos Magyar Szövetség. Csöndben, feltűnés nélkül, külső elismerésre, jutalmazásra nem áhítózva, kényelmes életmóddal és pénzállozattal nem törődve, csak attól a nagy és nemes küldetés-től eltelve, melyet magáévá tett, indult meg az intézmény társadalmi mozgalma. Isten áldása a derék férfiakon, kik megértették az ország nagy baját és nem állottak meg a céltalan kesergésnél és pusztá szemlélődésnél, hanem megragadták azt a fegyvert, mely a mozgalom sikerének egyik leghatásosabb módja: megerősíteni a magyarságot, hol a föld már inog a lába alatt, mint Erdély nagy részében, és magyarosítani az idegenajkú lakosságot az ország minden részében.

A törekvés épp oly nagyszerű, mint nehézségekre átköző. Csak el kell gondolni, miről van szó. Magyarországnak körülbelül 9 millió lakója más nemzetiségű. Más a nyelve, más a gondolkodása, másfelé húz szívének vágyakozása is. Az egyik aspirációira történelmi alapot keres és talál. Hogy ez az alap téves, azt földi hatalom nem tudja beléje oltani. A másik nem keres történelmi alapot, mert hiába is keresne. Hanem vannak rosszlelkű

profétái, kik majd északkeletről, majd északnyugatról hirdetik a messiás eljövételét. A harmadik teszi legjobban. Övé a világ leg-gazdagabb vidéke. Ha drága érczet kíván, többet talál, mint Európa bármelyik részében. Ha világraszóló gyáripárt akar teremteni: többszomszédságában vannak a föld legrégebb, legkitünőbb közzételepei; ha mezőgazdaságra akarja magát adni, helyben találja az ország legtermékenyebb és legjobb éghajlatú földjét, a csodaszép Bácsaságot és Mezőségeket.

Ők Magyarország legjobb módú lakói, kik a nyomort és nagy nélkülözést csak a szomszéd székelyek híréből ismerik és mégis, mégis jobban gyűlölik a kenyéradó gazdájukat, mint a fegyencz a maga potkolóját, kiben rabságának, mind: heti koplalásának az okát látja. Pedig egyiküknek sincs igaza. A magyar ember zsarnok természetű sohase volt. A ki a szabadságot szereti, az nem ront mások szabadsága ellen. De annyit a hálaérzés minimuma is megkövetel, hogy annak az ország hű polgárainak valljuk magunkat, mely nekünk jogot és kenyeret nyújt. A tapasztalat azonban nálunk épp az ellenkezőjét bizonyítja. Rosszindulatú, ellenséges érzésű nemzetiségekkel van dolgunk, kiket eddig semmiféle előnyök nyújtásával nem volt lehetséges irántunk jobb indulatra bírni. És az Országos Magyar Szövetség mégis meg akarja kísérelni ezt a lehetetlenségbe vágó feladatot? Igen. Megragadja a legcsekélyebb eszközt is céljai megvalósításához, mert biztatja az a remény, hogy kitartással, jóindulattal és tervszerű eljárással szándékuknak sikerülniök kell.

Nemes törekvésük e hónapban egy nagy-lelkű magyar könyvkiadó ajánlata révén megszerezhető támogatást nyert. AZ ÉN UJSÁGOM című gyermeklap kiadója azt az ajánlatot tette

a Szövetségnek, hogy hajlandó a magyar gyerekeknek ezt a kedvencz lapját százezer példányban önköltségen a Szövetség rendelkezésére bocsátani, hogy küldessenek szét ezek a gyermeklapok azokra a vidékekre, hol egy-egy derék magyar érzésű tanító egymaga végzi a falu magyarosító munkáját. AZ ÉN UJSÁGOM legyen a nemzetiségi vidékre küldött falusi tanító hű segítő társa. AZ ÉN UJSÁGOM-ot adja a gyerekek kezébe, kik a magyar nyelvet már azért is gyűlölik, mert tantárgy, — AZ ÉN UJSÁGOM legyen az a tündérliget, melyben a gyerek félig értelmetlen, félig tartalmatlan iskolai olvasmányok után, megtalálja azt a lelki táplálékát, mely őt minden szép és jó iránt fogékonyabbá teszi és megtermékenyíti azt a lelki parlagot a magyar vers, a magyar mese és a mi a fő: a magyar nyelv szeretetével.

Voltak, vannak és lesznek mindig olyan sokattudó emberek, kik ezek hallatán fölünyes mosolylyal térnek napirendre. Az ő szemükben a dolog természetesen nevetséges, hogy a mit törvénynyel, kormányrendelettel vagy más hatalmi módszerekkel nem tudtak elérni, azt majd AZ ÉN UJSÁGOM viszi előre, hacsak egy lépéssel is.

A ki ezeket hangoztatja, annak csak azt mondhatjuk, hogy fogalma sincs a gyermek belső lelkivilágáról. Sőt azt mondjuk, hogy az illető sohse volt gyermek, mert különben tudná, miként hatottak kicsikorabeli olvasmányai a képzelőtehetségére.

Nincs a világon az a tanító, kinek a hatása fölérne egy kedves, gyermeknek való könyvvel, ha a gyerek szívesen olvassa. Csodálatos az a gyerek, kinek fantáziáját valamely olvasmány foglalkoztatja. Olyan, mint az álomkóros. Nappal szórakozott, feledékeny, még azt se veszi észre, mikor éhes. Éjszaka pedig a hőseivel

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZAJA.

Levelek Japánból.

Írta: Herkely Irén.

II. Tokió, 1903. nov. 29.

Első levelemben leirtam utazásomat, s most az itteni életéről akarok egy kis fogalmat nyújtani.

Mint már említettem, nov. 14-ikén érkezünk meg ide s azóta már egy hónap mult el, s így most már elég érdekes dolgot írhatok.

A magyar-osztrák konzul, valamint a többi nemzetek konzuljai is Yokohamában laknak; itt Tokióban csakis a követségek székelenek. A követségi paloták nincsenek együtt, egymástól félórai, sőt nagyobb távolságban is vannak egynehány kivételével, pl. az olasz és orosz csak a kert által van elválasztva; mi közel vagyunk az angolhoz és a némethez, az előbbi kettőtől egy félórai távolságban, a mexikóinak a zászlaját látom lengeni egy kicsit távolabb s a többi már messzebb van, de mindannyi telefonnal van összekötve.

A mi a követségi palotákat illeti, a mienk egyike a legszebbeknek és a fekvése is igen szép. Magas dombon van építve, nem nagy, de igen szép kerttel körülvéve és gyönyörű a kilátás mindenfelé; egyik oldalról, ha szép az idő, a Fugiamát láthatjuk, mely már mostan hóval van fődve. (A Fugiamá tűzhányó, a japániai szent hegye, melyet sűrűn alkalmaznak rajaikban, festéseikben.) A természet itt Japánban gyönyörű és igen jel-

legzetes. Most őszszel különösen szép látvány a sok zöld fa között a halvány-sárga és az erősen vörös; a ki ezt maga nem látja, nem is hiszi el, hogy ilyen színű falevelek léteznek, mint a minőket itt őszszel látni. Nálunk a mint sárgulni kezd a falevél, kis idő múlva le is hull, de itt az éghajlat olyan, hogy nagyon soká maradnak meg az elszárgult levelek. Különösen a juharfának egy fajja először világos-sárga lesz s lassan átmeleg az erősen vörös színbe. A merre csak nézek, mindenütt lombos fákat látok még az említett gyönyörű színekben. Van még egy különös fa itten, a mely csakis Japánban található; fenyőféle, egy csomóból kiinduló igen hosszú túlevelekkel s törzse olyan girbe-görbe, hogy mester-ségesen nem lehetne ilyen alakúvá tenni. Ilyen fa igen sok van az utakon, melyek különös jellegűvé teszik ezt a krizantémok országát.

Most van a krizantémok ideje s mindenütt «garden partiek» tartanak, a hol az említett virágok igen nagy mennyiségben vannak.

Most volt a császár kertjében egy ilyen «krizantém garden partie», a hol a követségek fejei nejeikkel meg voltak híva s másnap engedély felmutatásával szabad volt másoknak is a kertet megnézni. Remek virágokat láttunk ott, óriási nagy, egyes szárazakat és olyat is, a hol egy törzsön 600—800, sőt 1200 krizantém is volt, azután törpe-krizantémokat, melyek nem nagyobbak, mint a százsorszép. A kert maga is gyönyörű, mester-ségesen vadregényessé alakítva, vizesés, tó, sziklák, óriási maczúk (fentemlített túlevelű fák), bambusz nád

vöröslevelű juharfákkal váltakozva, virágzó teacserjékkel szegélyezett utak, virágzó kaméliák az utak mellett nagy mennyiségben s mindenütt szebbnél szebb krizantémok; látni kell mindezt, hogy az ember felfoghassa a természet itteni szépségét.

Mondják, hogy tavaszszal ismét a cseresznyefák virágzása oly remek látvány, hogy érdemes csak ezért is ide jönni akármilyen messziről, s ilyenkor szintén «garden partiek» vannak. A cseresznyefák virágzása messzire híres, oly valami szép; de gyümölcsöt ezek a fák sohasem hoznak, mert az éghajlat olyan, hogy a cseresznye nem fejlődhet ki. Itt ugyanis igen nagy a nedvesség; reggeltől délután 4-ig igen kellemes száraz és meleg az idő, de azután egyszerre olyan nagy a levegő nedvessége, hogy a ki nincs hozzászokva, azt szinte csípi a nedvesség. S különösen, ha esős napok vannak, akkor szinte behatol a bőrbé a nedvesség; én eleinte folyton dideregtem, de már kezdem megszokni, úgyszintén a földrengést is. Első nap, mikor el kezdett alattam mozogni a föld, egy kicsit megijedtem, de most már nem ijedek meg, mert igen gyakran van kisebb-nagyobb földrengés. Eddig még csak olyan kisebb fajta földrengést élveztem, de mondják, hogy néha igen erős szokott lenni s ilyenkor a japáni kis házacskák összedőlnek ott, a hol legerősebb a lökés. A leánykák azonnal a küszöbre állnak, ha kezdődik a mozgás, mert, mint mondják, az a legbiztosabb hely, ott nem esik semmi a fejükre és hogy sohasem lehet tudni, hogyan végződik egy földrengés, mert már évek óta várnak a japániai

álmodik, azokkal jár hetedhét országban, azokkal sir, azokkal ujjong — egyszóval csak a teste van itt annak a gyerekeknek, kit elfog a világ legáldásosabb betegsége: az olvasási roham.

Egyik népiskolában évek hosszú során át (talán most is) havi 10 krajczárért kapta a gyerek és felnőtt ember a könyvet hetenkint kétszer-háromszor.

Ha elkövetkezett a könyvkiosztás napja, megtelt a könyvtár kis helyisége az apró emberekkel, kik egyik kezükben tartva a «Huszárt a teknőben», másik kezükben pedig egy keskeny, hosszúkás papirost, szívszorongva olvasták azokat a lutriszámokat, melyek nyomán hol egy ambó, hol egy ternó, sőt néha egy kvaternó is ugrott ki a könyves-szekrényből. Érték a nyereségek alatt egy kötet Filléres könyvtárt, Hoffmann meséit vagy a fő-fő élvezetet: egy kötet Verne Gyulát. Micsoda várakozás, micsoda áhítatos figyelem volt a gyerek szemében, mialatt a tanító úr vagy a földkereség legboldogabb IV-ik osztályos tanulója kikereste a kívánt könyvet! Hát az a határtalan boldogság, mikor hat heti türelmes várakozás után végrevalahára megkapta a «Rejtelmes sziget»-et.

Én azt hiszem, az a gyerek akkor nem cserélt volna egy vérbeli herczeggel, ha annak nem szabad Verne Gyulát olvasnia. Annyi bizonyos, hogy két nap alatt kiolvasta azt az öt-száz oldalt és három más kölcsönkönyv fejében kölcsönadta a legjobb barátjának egy napra. Pedig annak a gyerekeknek még a szemefehére is maszatos volt, ruházatán pedig több volt a folt, mint a ruha, hanem azt a könyvet úgy szoritotta magához, hogy azt földi hatalom a kezéből ki nem ragadta volna.

Hiszem, hogy azért a «Rejtelmes sziget»-ért elment volna a föld túlsó felére is. Mivel azonban a tanító úrtól kapta, a tanító úr az ő szemében a világ legjobb embere. Pedig a szegény gyerekek ez az élvezet havonta tíz krajczárjába került, melyet ki tudja milyen keservesen szerzett meg a hónap folyamán. Hanem ez a tíz krajczár havonta ebből a szegény gyerekből gondolkodó, művelt, nemesen érző embert fog csinálni, a kinek lelke tárva-nyitva áll majd később is minden jóra és szépre.

Dicsérjük és áldjuk tehát AZ ÉN UJSÁGOM eszméjét is. Csak hogy nálunk gyakran a legjobb szándék is hajótörést szenved azokon a zátonyokon, miket más szóval anyagi áldozatnak szokás nevezni.

A Szövetség nem gazdag. Tagsági díja csekély

egy erősebbre, mely eddig elmaradt, a mi arra enged következtetni, hogy sokkal erősebb lesz a többinél.

A Fugijama, mely eddig nyugalmas volt, most újra kezd forogni s a többi kisebb vulkánok a környéken szintén élénkülnek.

Itt Japánban igen gyorsan változik az időjárás; tegnap pl. délelőtt 20 fok meleg volt, ma már csak 6 fok.

A papok itt mind misszionáriusok hosszú szakállal, s aránylag fiatalon öszülnek; mint mondják, ez a sok és fáradságos munkának az eredménye. Összesen hat kath. templom van itten, melyek elég kicsinyek; azonkívül egy gör. kel. és vagy nyolc anglikán templom is van. A keresztény templomokban jobbról-balról padok vannak az európaiak számára s középpüth széles helyen szép gyékények, a hol a japánok guggolnak, azaz inkább ülnek az alsó lábszáraikon.

Hogy fogalmat nyújtsak a japáni race szépségről (kivált a férfiszépségről), egy kis adomát kell elmondanom.

Tudvalevőleg a japániak igen hajlanak a civilizáció felé s a ki csak teheti, utazni megy Európába, a honnan

és még sokan vannak, kik sajnálják ezt a csekély 2 korona összeget évente e nagy cél megvalósítására.

Mint a magyar sajtónak egy gyengeszavú orgánuma, igazán kötelességünk, hogy felemeljük kérő szavunkat városunk és vármegyénk magyar érzésű lakosságához: szivlelje meg a Szövetség nemes intenczióit és támogassa erejével az egyesület törekvéseit.

Minden egyes idegen anyanyelvű gyerek, ki azt a magyar ujságot át fogja böngészni, legyen örömünk és dicsőségünk.

Az új közvágóhid megnyitása.

Az új közvágóhidat a jövő hó első napjaiban adják át a forgalomnak s ezzel egy évtizedek óta tervbe vett és a minisztérium által sürgetett, állategészségügyi szempontból rendkívül fontos kérdés nyer megoldást.

Az új vágóhid a város középületeinek sorában minden tekintetben modern alkotás, a melyet kifogástalan és szakszerű berendezése miatt érdemes a nagyközönségel megismertetni.

Az újonnan épített szarvasmarha- és sertés-közvágóhid a város által e célra megvásárolt volt *Kazinczy*-féle telken épült, 14,500 □-méter területen; ebből az udvar és az épületek 9450 □-métert foglalnak el, a többi terület pedig kert. A vágóhid a Tarczsa partján készült, bejárata a Szt. László-utcából nyílik és az egész terület csatornázza van, a mely a Tarczába torkollik.

A vágóhid épületeit *Brets* Sándor v. építész, belső berendezését pedig *Röck* István budapesti vasgyáros tervezte.

A vágóhidhoz a gyalog- és kocsiközlekedésre egyaránt kényelmes, kő-alappal kirakott út vezet. A kapubejárattól jobbra és balra összesen 110 folyóméter 25 méter magas téglakerítés van. Északra, délre és nyugatra palánkkal van az egész terület elkerítve. A kapubejárattal szemben épült a nagy vágócsarnok, a melyet két részre oszt a hűtőhelyiség s a gép- és kazánház.

A szarvasmarha-vágócsarnok két részre oszlik: a nagy- és az apró-szarvasmarha vágatására szolgáló helyiségre. Berendezése öntöttvas-oszlopokon elhelyezett traverzekből áll, a melyeken 8 drb. csigafelvonó, mintegy 1000 kgr. teherképességű kényelmes leeresztő-szerkezettel van ellátva.

A szarvasmarha-vágócsarnoktól balra van a sertés-vágóhid, a mely teljesen a budapesti kisebb sertés-vágóhid mintájára készült. Belső berendezése áll: egy forrázó-kádból kazán-lemezből, zajtalan gőzsugár-melegítővel, gőz- és vízszelvényekkel és villaalakú sertés-kiemelő készülékkel, 3 drb. két irányban eltolható futódaruból, gyorsan dolgozó csigával, egy koppasztó-asztalból, vas-állványon és keményfa-léczekből készült lappal. A helyiség itt is csatornázza és vízvezetékekkel el van látva. A sertés-vágócsarnokot közfal választja el a bélmosó-helyiségtől, a melynek felszerelése a következő: 10 drb. bélmosó edény, vízleeresztő szeleppel és csővel; 10 drb. béltisztító-asztallal, vasból készült foglalat; 25 drb. konzol, ezek tartására megerősítő csavarokkal együtt; egy forrázó-kád kazánlemezéből, 4 darab lyukasított,

minden szokást, a mi csak eltanulható, magukkal hoznak s rendszeresen ferdén alkalmaznak. Így a többek között két japáni úriember Münchenbe vetődött (természetesen európai ruházatban) s miután a sört nagyon szeretik, a sörházakat lehetőleg felkeresték. Egy ilyen sörház kertjébe mentek be és sört rendelték. A tulajdonos megértette kívánságukat, így felelt: Ja, — Bier werde ich euch geben, aber — auf die Bäume klettern, das dürft ihr nicht! Tényleg ilyen szépek a férfiak s erős gyanúm van, hogy Darwin itt tartózkodott Japánban (?), mikor az ember származásáról szóló elméletét megalkotta.

A japáni szépségek után még a katonaságról is akarok némi fogalmat nyújtani. A tiszték és általában a katonák nem valami szépek. Roppant komikus látvány, ha az ember katonákat lát «masirozni», no és a tiszték a csapatok előtt, kész komédia. Ha valaki az európaiak közül — találkozás alkalmával — a szemökbe nevet, ok természetesen szépen visszavigyorognak és azt hiszik, hogy fessek és tetszenek az európaiaknak.

(Folyt. köv.)

horgonyzott lemezből készült, kiemelhető vödörrel, víz- és gőz-szelvényekkel.

A szarvasmarha-vágócsarnokot és a sertés-vágócsarnokot összeköti a hűtőcsarnok, a melynek berendezése a következő: mintegy 135 □-méter rácsfal, 12 drb. retesz létesítésére, állványokkal, vízszintes merevítésekkel, szagtalan Nauton-festékek kétszer mázolvá; 12 drb. tolóajtó görgő csiga-kerekekkel, felső és alsó vezérsínnel, megfelelő fogasok. Egyéb felszerelési tárgyak még: a víztartány s 15 drb. vérfelfogó edény. A vágócsarnok feletti padon van a borszáritó és a víztartó.

A bejáratnál jobbra szembe ötlük *Kovács* Sándor vágóhídi igazgató és állatorvos lakása, a mely négy szobából és a megfelelő mellékhelyiségekből áll; a bejáratnál balra fekszik a gépész és a vágóhídi udvaros lakása. Van azután még koplaló és több sertésöl, valamint istálló is a telepen.

Az elősoroltak alapján nagyjából tájékozódni lehet az új vágóhid igazán kitűnő berendezése és méretei felől. Vidéken — nagyobb városokat is beleértve — kevés ilyen modern vágóhidat találunk.

Mint értesülünk, a mézárós- és hentes-iparosok ünnepélylyel kötik össze azt a napot, a melyen az új vágóhid a forgalomnak átadatik.

Reméljük, hogy az új vágóhid megnyitása nem hozza magával a húsárak emelését is.

HIREK.

* **Zelenka püspök Eperjesen.** A tiszai ág. hitv. ev. egyházkerület püspöke. *Zelenka* Pál, pünkösdi hétfő-jén városunkba érkezett, hogy a theol. akadémia vizsgálatain elnököljön s több kollégiumi ügyben intézkedjék. A kiváló főpap csütörtökön utazott vissza Miskolcra.

* **Berzeviczy miniszterségének eredményei.** A BUDAPESTI HIRLAP csütörtöki száma írja: „Most, a mikor a régi kormány már búcsúzófelében van s egyik lába már kívül van a küszöbön, ha egy pillantást vetünk a távozó miniszterek nem politikai, de adminisztratív működésére, bizonyos meglepéssel látjuk, hogy a távozó kormány másfél évi működése legalább kulturális téren nem volt egészen meddő. Szívesen adjuk meg azt az elismerést Berzeviczy Albertnek, hogy minisztersége alatt közoktatásügyünk szépen fejlődött s hogy a legmestohább politikai viszonyok között is sikerült az ő éráját talán egymástól elszigetelt, de eredményeikben igen hasznos intézkedésekkel emlékeztetessé tennie. A közoktatásügyi tárca költségvetése soha nem emelkedett oly nagy arányban, mint Berzeviczy esztendejében; pályázatot hirdetett minisztériuma palotájának építésére, javította hivatalában az ügykezelést, rendezte a hiteles helyi levéltárak ügyét, megkezdte a közalapítványi birtokok kezelésének reformját, megtette az első elhatározó lépést Lotz Károly művészi hagyatékának megszerzésére, megszerezte az *Elischer*-féle Rembrandt-karcgyűjteményt, a néprajzi múzeumot szerény kezdetből nagygyá fejlesztette, a színházaknak a kultusz-tárca körébe való áttétele ügyében a belügyminiszterrel elvi megegyezésre jutott, palotát szerzett a színművészeti akadémiának, előkészítette Rákóczi hamvainak hazaszállítását, a rodostói Rákóczi-emléket megszerezte a kassai múzeumnak, fejlesztette a budapesti és kolozsvári egyetemi építkezéseket s a mi legnagyobb műve: törvényjavaslatot készített a népoktatásügyi törvény revíziójáról. Szervezett 143 új állami elemi iskolát, tizenkét gazdasági ismétlő-iskolát, új utasítást készített a tanfelügyelők számára, rendezte az állami tanítók és óvónők fizetését, évi ötnegyed millió koronával szaporítva jövedelmüket. Ha számbaveszünk, hogy a politikai válság miatt a törvényhozási kezdeményezések útja Berzeviczy elől el volt zárva, el kell ismernünk, hogy megtett mindent, a menyit a kedvezőtlen viszonyok mellett csak megtehetett.”

* **A kassai koadjutor püspök bérmaúta.** Legfőbb ideje volt, hogy *Bubics* Zsigmond, a kassai egyházmegye tudós püspöke nehéz feladatainak teljesítésében segítő erőt, koadjutort kapjon. A nagy szellemet hordozó test az évek tiszteletreméltó hosszú sorozata után végre is felmondja a szolgálatot s támogatóra szorul. Ezt a támogatót a nagynevű megyés-püspök dr. *Fischer-Colbrie* Ágost koadjutor-püspökben a legnagyobb mértékben meg is találta. A fiatal főpap oly ritka személyi tulajdonságokkal bír s egész lényét annyira áthatja az emberek iránti hódító erejű szeretet, hogy a merre megy, útjában

Igmándi

keserűvíz, reggelenként felpohárral használva, meglepően gyors és nagyszerű sikerrel pótolja otthon bármely évszakban a Karlsbadi és Marienbadi ivókurát gyomor és bélbajokban, úgyszintén elkövéredés, szívelhajasodás és azzal járó fulladásnál, sárgaság, máj- és lépdagában cselekszik, ki helyette mást nem fogad el. — Utasítás mellékelve. — Kapható Eperjesen Bohrandt J. W., Holénia B., Bakay F., Lefkovits E., Sváby F., Bein S., Dahlström K. urak üzletében. — Nagy üveg 50 f., kis üveg 30 f.

emelhető vödörrel, vizet és a sertés-vágókot, a melynek berendezése 135 méter rácsfal, kővel, vízszintes merevítéssel kétszer mázolja; a felső és alsó részeken felszerelési tárgyak felfüggetve edény. A vágó-őrslő és a víztartó. A kővel Kovács Sándor lakása, a mely négy szobából áll; a bejárás a vágóhídi udvaros és több sertésöl, vala-

aból tájékozódni lehet berendezése és inéretei is beleértve — alunk. A sertés- és hentes-iparosok napot, a melyen az új megnyitása nem hozza

K. A tiszaí ág. hitv. Pál. pünkösdi hétfeol. akadémia vizsgáló ügyben intézkedik. A vissza Miskolcra.

nek eredményei. A írja: „Most, a mikor van s egyik lába egy pillantást vetünk a, de adminisztratívással látjuk, hogy a dőse legalább kulturdő. Szívesen adjuk mertnek, hogy miniszterben fejlődött s hogy köztük is sikerült telt, de eredményeik emlékeztetése tennie. tésé soha nem emel-

tervezicz esztendőjén-teriuma palotájának ügykezelést, rendezte egkezde a közalapít- ját, megtette az első ivészi hagyatékának cher-féle Rembrandt- zeumot szerény kusz- házaknak a kultusz- a belügyminiszterrel szerzett a színművé-

Rákóczi hamvainak emléket megszerzte udapesti és kolozsvári gyobb műve; törvény- i törvény reviziójáról. át, tizenkét gazdasági tett a tanfelügyelők s óvónők fizetését, porítva jövedelmüket. tika válság miatt a zvezicz elől el volt tett mindent, a meny- ett csak megtehetett.“

bermaútja. Legfőbb a kassai egyházmegye teljesítésében segítő zellemet hordozó test orozata után végre is tóra szorul. Ezt a tá- ók dr. Fischer-Colbrie nagyobb mértékben ka személyi tulajdon- a áthatja az emberek merre megy, útjában

az emberek adaadó osztatlan lelkesedése kíséri... Bérmaútját június 15-ikén kezdte meg s legelőször az Angolkissasszonyok eperjesi intézetének belső növendékeit bérmaútja meg. (Mint örömmel értesülünk, az általános bérmaútást még ez ősszel fogja végezni Eperjesen.) Innét Kísszebenbe ment, hol nagy fényvel fogadták s hol még aznap a kísszebeni ifjúságnak osztotta ki a bérmaútás szentségét. Június 16-ikán a kísszebeni és nyársárdói, 17-ikén Jernyén a jernyeiek és hermányiak, 18-ikán Fricsen a fricsiek és szinyelipócziak, 19-ikén Siroka község, 20-ikén Szentkereszt község, 21-ikén Szinye község bérmaútdíjakat nyújtja a bérmaútás szentségét. Szinyéről a gyorsvonattal Budapestre utazik és 22-ikén a budavári koronázó-templomban az úrnapi körmeneten celebrál. Ugyanaznap este Kassára visszautazik.

* **Megbízás.** Herkely János városi orvos, egészségének helyreállítása végett hosszabb szabadságot kapván, a városi tanács a helyettesítéssel dr. Horovits Imre kir. törvényszéki orvost bízta meg.

* **Áthelyezések.** Halmos János eperjesi és Matirkó Guidó gyulai pénzügyi számgyakornokok hasonló minőségben kölcsönösen áthelyeztettek.

* **Hymen.** Linberger György, az Eperjesi Bank-egylet tisztviselője eljegyezte Korcsék Annát, öz. Korcsék Istvánné sz. Vandrak Etelka leányát.

Windholz Márk kir. mérnök június 12-ikén tartotta eljegyzését Klein Zelmával Nagyszébenben.

* **Halálozás.** Részvétellel kaptuk és tesztünk között a következő gyászjelentést: «Szojka Gyula m. kir. erdőtanácsos — úgy saját, mint alulírott család nevében is — fájdalomtelt szívvel tudatja nejeének Szojka Gyuláné szül. Gotthardt Gabriellának f. hó 15-ikén Eperjesen, hosszu s nehéz szenvedés és a halotti szentségek felvétele után bekövetkezett gyászos elhunytát. Az elköltözött földi maradványai f. hó 16-ikán d. u. 4 órakor fognak Eperjesen a Tábor-út 4a. számú házból a helybeli sírkertben a róm. kath. egyház szertartásai szerint örök nyugalomra helyeztetni; az engesztelő szentmise-áldozat pedig f. hó 17-ikén d. e. 9 órakor a helybeli róm. kath. plébániái templomban a Mindenhatónak bemutatni. Eperjes, 1905. június 15. Nyugodjék békében! Öz. Seefranz Antalné szül. Gotthardt Lujza, mint nővér. Szojka Sándor, Sugár Károlyné szül. Szojka Margit, Rakovszky Elekné szül. Szojka Gabriella, Szojka Gyula, Szojka Károly, Szojka Ernő, Szojka Béla, Szojka Ödön, mint gyermekek. Sugár Ida, Sugár László, Szojka Anna, Rakovszky Eszter, Rakovszky Judith, mint unokák. Szojka Sándorné szül. Klauszer Amália, mint meny. Sugár Károly, Rakovszky Elek, mint vők.

* **Pályázatok.** Az eperjesi kir. törvényszéknél megüresedett albirói állásra pályázatot irtak ki 2 heti határidővel. Fizetés 2600 korona, lakpénz 560 korona — A sóvári m. kir. kincstári erdőhivatal kerületében erdőlegényi állás üresedett meg Erre erős testalkatú, jó látó-, halló- és beszélő-képességgel bíró s a magyar nyelvet tudó egyének augusztus 1-éig pályázhatnak. — Az eperjesi pénzügyigazgatóságnál pénzügyi fogalmazói állásra pályázatot hirdettek 2 heti határidőre. Fizetés 2000 kor, lakpénz 490 korona.

* **Diszgyűlés.** Dr. Breyer Adolf orvosi felavattatásának 50 éves évfordulója alkalmából a Sárosvármegyei Orvosi Szövetség június 25-ikén d. e. 1/2 12 órakor diszgyűlést fog tartani. A közgyűlés után délután 1 órakor társasébd lesz a «Fekete sas» szálló kistermében, melyre az ünnepelel tisztelőit és barátait is meghívja az Orvosszövetség nevében: dr. Mosánszky Titusz, elnök. Az ebédre jegyek 6 kor. ért Kósch Árpád üzletében jún. 23-ikéig válthatók.

* **Közigazgatási-bizottsági ülés.** Sárosvármegyei közigazgatási-bizottsága báró Ghillany Imre főispán elnöke alatt jún. 14-ikén d. e. 9 órakor tartotta meg jún. havi ülését. Az ülésben elhangzott jelentések szerint a közigazgatás menete rendes, a közbizottsági állapot általában kielégítő. A közegészségügyi állapot kedvező. A fertőző kórok közül bejelentett: hasihagymáz 2, kanyaró 22, vörheny 7, fültömírgylob 10, hőkhurut 45 és bárányhimlő 12 esetben. E betegségek lefolyása enyhe és kedvező volt. Az állategészségügyi állapot a megelőző hónapoz viszonyítva kedvezőten, mert a fertőző kórosok száma 7-ről 23-ra emelkedett. Az állami közutak a közlekedési igényeknek teljesen megfelelő karban vannak. A törvényhatósági közutak általában kielégítő karban vannak. A fedőanyag szállítása a törvényhatósági közutak nagy részén megindult. A

frics-singlér-szinyelipóc-lacsnoi községi közlekedési közúton a földmív. minisztérium által a mult évben adott 10,000 k. inséges-segélyből 22km. hosszú szakasz útalap-pal, kavicsolással és átereszekkel együtt teljesen kiépült.

* **Igazgatóválasztmányi ülés.** Kétszázharminczkilencz év óta fennálló ősi Kollégiumunk igazgatóválaszt-mánya június 14-ikén, szerdán délután tartotta meg évi rendes gyűlését, dr. Schmidt Gyula felügyelő és Gyürky Pál főesperes elnöke alatt. Az elnöki előterjesztések során elparentálta a kollégiumi felügyelő Palugyay Gusztáv igazgatóválasztmányi tagot; továbbá melegen méltatta a körünkből eltávozott Raisz Ede és különösen dr. Horváth Ödön kiváló érdemeit. Azután üdvözölte Gyürky főesperest kitüntetéssel alkalmából s az új igazgatóválasztmányi tagokat, a kik először jelentek meg a gyűlésen. A napirenden levő tárgyak közül felemlítendő először is a számvizsgálóbizottság jelentése, a mely szerint a Kollégium vagyona, az ingatlanokat nem számítva, 1904. végén volt 698,662 k. 34 f. A négy tanintézet jelentése szerint az 1904/5. tanév zavartalanul folyt le s a theológián és a jogakadémián a hallgatók száma oly magasra emelkedett, mint eddig sosem történt. Örömmel értesült az igazgatóválasztmány arról is, hogy a kollégiumi új tápintézet építése nemsokára befejezést nyer és szeptemberben már e modern és minden igénynek megfelelő épületben láthatók el az alumneum tagjai. Továbbá bejelentette az elnökség, hogy a tiszaí ev. egyházkerület az Árok-utcában, az eddigi tápintézeti helyiség lebontásával, 50 hallgató részére, kétemeletes, igen szép theologiai otthont építtet s az építést jövő hó elején megkezdik. Több folyó ügy elintézése után a választásokat ejtették meg a következőképen: Számvizsgálóbizotts. elnök lett Kósch Árpád, miután Farkas Lajos, aki 18 évig nagy buzgalommal vitte ezt a tisztet leköszönt, tagok lettek Ludmann Ottó és Hajdú János. Kollégiumi igazgatóvá, minthogy ez az állás az egyes intézetek közt évenként váltakozik, Csengey Gusztáv theol. tanárt, theol. dékánná dr. Salávik Mátyást, jogakadémiai dékánná dr. Mikler Károlyt, főgimnáziumi igazgatóvá Gömörly Jánost, tanítóképző igazgatóvá Gerhard Bélát, kollégiumi jegyzővé dr. Wallentinyi Samut, múzeumi örökké Szutórisz Frigyeszt és Perényi Vilmost s tápintézeti gondnokká Mayer Endrét választották meg. Ezen az ülésen töltötték be az újonnan szervezett negyedik theologiai tanszék s nyelv. rendkívüli tanárrá, egy évre, ideiglenesen ifj. Draskóczy Lajos alesperes-lelkész választották meg.

* **Sárosi múzeumok.** A bártfai múzeum anyagának nagy része össze van már gyűjtve s az új városháza nagytermében most eszközli az összeírást és osztályozást. Mihalik József kir. tan., mint a vall. és közoktatásügyi minisztérium kiküldöttje a múzeumot a régi városházban helyezik el s egy hó múlva megnyitják. Itt említtük meg, hogy a létesítendő eperjesi múzeum anyagát is gyűjti már Divald Kornél s egyelőre a városi Vigadóban a kaszinó által átengedett egyik termében helyezik el.

* **Eredeti amatőr-fényképezési gépek,** friss és kifogástalan lemezek, papírok, továbbá vegyi-szerek gyári árjegyzék szerinti áron kaphatók Cattarino Sándornál Eperjesen. — Ugyanott eredeti áron rendelhetők: Zeiss-, Götz-, Voigtlander- és Busch-féle lencsék s látszerészeti cikkek.

* **Az Eperjesi Torna- és Vívóegyesület** június 15-ikén tartotta meg a Bubicz díj felavattatását a volt Floegel-téle kertben. A vacsorán 35 tag vett részt és ugyancsak merítették épségben és egyetértésben az erőt az új serlegről a jövő küzdelmekhez. A társaság tornászos víg hangulatban késő éjfélig maradt együtt.

* **Felolvasás.** Többször jeleztük már lapunkban, hogy vállalkozó mérnökök a Svinca folyónak a Tarca-völgyre való áthozatalával legalább ezer lóerőt fejlesztő villamtelep létesítésén fáradoznak s az így nyert erőt világítási, gazdasági és egyéb gépek hajtására használnák fel. Június 19-ikén, hétfőn d. e. 11 órakor a vármegyház nagytermében vetített-képekkel kapcsolatos felolvasás lesz a somosi villanytelepről, a melyen ismertetni fogják a gazdakkal és más érdekeltekkel a villanyerőnek a gazdaságban való alkalmazhatóságát, valamint általánosságban a fent jelzett tervet. A felolvasást a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület, úgyis mint várm. mezőgazdasági bizottság rendezi s beletpídj rája nincs.

* **Záróünnepély.** Az eperjesi kir. gör. kath. kántortanítóképző intézet önképzőköre június 11-ikén délelőtt 11 órakor záróünnepélyt rendezett válogatott műsorral.

E záróünnepélyen előkelő nagy közönség vett részt, melynek bőven kijutott az élvezetből. A műsor minden pontja legszebb sikert ért el a maga nemében s az egész ünnepélyt átjáró hazafias tűz, lelkesültség magával ragadta a közönség lelkét. Valóban méltó örömet találhatta az intézet jelenvolt nagylelkű megalapítója, dr. Vályi János ő nagyméltósága, eme fényes sikerben, mely az intézet hazafias, vallásos szellemét, a vezetés előkelő színvonalát s a növendékek szorgalmát, képességeit, nemzeti jövőnkét biztosító előhaladását egyaránt a legkedvezőbben igazolta.

* **Csöd.** Az eperjesi kir. törvényszék Vomberg István eperjesi kereskedő ellen — saját kérelmére — a csődöt elrendelte. Csödbiztos lett Fest Géza törvényszéki albiró; tömeggondnok dr. Müller Bertalan ügyvéd. A követelések szeptember 9-ikéig jelentendők be; felszámolási tárgyalás október 4-ikén; a csödválasztmány megalakítása pedig október 7-ikén lesz.

* **A főútczai aszfalt-gyalogjáró** létesítése ügyében városunk tanácsa hirdetményt adott ki, melyben értesíti az érdekelteket, hogy az erre vonatkozó fekszinrajz és a főútczai hossz-szelvény Bretz Sándor városi építész hivatalos helyiségében június 1-jétől számítandó 30 napi közszemlére van kitéve. A járdák tárgyában alkotott városi szabályrendelet 11. §-a értelmében a tervezett fekszin ellen az érdekeltek házbirtokosok kifogásokat emelhetnek, mely kifogások jegyzőkönyvi felvételével, valamint a szükséges felvilágosítás nyújtásával Bretz Sándor építész van megbízva. Az említett szabályrendelet hivatkozott §-ának végpontja szerint a megállapítandó fekszinhez alkalmazkodni kell minden kapu- és ajtóközömbnek. Könnyebb tájékoztatás czéljából e házak falain koczka-jelzéssel szemléltetővé van téve az a pont, melytől egy méternél alantabb lesz aszfaltjárda fektetve.

* **Az eperjesi függetlenségi polgári kör** június 10-ikén, szombaton este tartotta meg alakuló közgyűlését a tagok élénk részvétele mellett. A gyűlést dr. Csatáry Ágost, mint a helybeli függetlenségi párt elnöke nyitotta meg lelkes beszéd kíséretében, melyet a jelenlevők nagy tetszéssel fogadtak. Ezt követte az alapszabályok tervezetének bemutatása, melyet a közgyűlés csekély módosítással elfogadott. Azután megválasztották a tisztikart és a 20 tagból álló választmányt. Az eredmény a következő: elnök dr. Csatáry Ágost, alelnök dr. Mosánszky Titusz, háznagy Orszwald Károly, titkár dr. Rosenberg Mór, jegyző Vöröss Sándor, ügyész Pollák Jakab, pénztáros Kónya Miklós, könyv- és lap-táros Matherny Gusztáv. A közgyűlés ezek után jóváhagyta még az előkészítő-bizottság azon intézkedését, mely szerint körhelyiségül egyelőre kibérelte a New-York kávéház emeleti helyiségét, mely a tagoknak májustól novemberig reggel 9-től este 9-ig, november 11-től májusig d. e. 11-től este 9-ig áll rendelkezésére, a hol a tagok kényelméről és szórakozásáról a legjobban és legolcsóbban gondoskodva lett. A Körnek fentartása egyébként biztosítva van, a mennyiben a Körnek már most, az alakulás stádiumában, 110 tagja van és a tagsági-díjak ilyképen a költségeket teljesen fedezik.

* **Hadmentességi-díj.** A városi adóhivatal felhívja a hadmentességi-díj fizetésére kötelezetteket, hogy a törvény előírta bejelentéseket 8 nap alatt adják be; ellenkező esetben adójukat hivatalból fogják megállapítani.

* **Utadó-felszólamlások.** A törvényhatósági utadónak kivételére vonatkozó lajstromok közszemlére vannak kitéve jún. 5-ikétől 15 napig a városi adóhivatalban. Esetleges felszólamlásokat júl. 5-ikéig lehet benyújtani.

* **Az eperjesi petroleumfinomító** ügyével több vidéki és fővárosi lap foglalkozott, már csak azért is, mert hasonló üzemet másutt is akarnak mostanában felállítani. A lapok egyformán konstatálják, hogy itt egy a magyar iparfejlesztésre minden tekintetben káros invázióval állunk szemben, mely ellen az egyes vidékek nem védekezhetnek eléggé, ha nem találnak segítséget az iparhatóságoknál, különösen az iparfelügyelőségeknel, a kiknek hivatása egy egészséges ipart minden irányban támogatni és azt a fentemlített fölötté káros kis primitív finomítók ellen azáltal megvédelmezni, hogy az utóbbiak létesítését megakadályozzák.

* **Ebadó.** A városi rendőrkapitány felhívta Eperjes város lakosait, hogy mindenki, a ki ebet tart, június 20-ikától július 1-jéig köteles az a kapitányi hivatalban, büntetés terhe alatt, bejelenteni. A bejelentés úrlap kitöltése által történik, a mely a rendőrmesternél kapható.

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

Sirolin

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál, úgymint idült bronchitis, szamarhurut és különösen lábadozóknál influenza után ajánlatik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantl czzéggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájcz).

használva, pármely évszakban a n. úgyszintén elkög, máj- és lépda-galélik, és saját érdeké-F., Lefkovits E.,

* **A vízvezeték létesítése ügyében.** Egy városi képviselő-től a következő sorokat kaptuk: „Mindenki megnyugvással vette tudomásul az új polgármester programbeszédének azt a kijelentését, hogy a vízvezeték az ő nézete szerint is sürgősen létesítendő. Azóta hónapok teltek el s az ügy alig halad valamit, sőt a legutolsó városi közgyűlésen, mikor egyesek a Főntca kiaszfaltózáását jövőre akarták elhalasztani, azzal a megokolással, hogy 1906-ban úgyszólván meglesz a vízvezeték, a polgármester, mindenki nagy csodálkozására, azt mondta közbe, hogy az még nem bizonyos. Minthogy az ügy ma már kellőképpen elő van készítve, kétségtelen, hogy csak a városi tanácsnak múlik a halogatás, pedig ha most eljuttatják a keresztlévelet, sosem lesz vízvezetékünk. Mint-hogy e lap szerkesztőjére a vízvezeték létesítését közérdeknek tartja, bizonyára meg fogja nekem engedni, hogy a nyilvánosság előtt sürgessem meg az előljáró-ságot, jöllehet tollat nem igen szoktam forgatni s kérem, hogy a kisajátítási eljárást folytassa és a vízvezeték létesítéséhez szükséges költségről még ez évben gondoskodjék; mert ha a kisajátítás a nyári időszak alatt meg nem történik, bizonyos, hogy a tél beálltával már nem vihetik keresztül s akkor 1906-ban csakugyan nem lesz meg a vízvezeték, pedig ez előbbre való, mint az aszfalt! Abban a reményben, hogy felszólalásom meghallgatásra talál s ha kell, még ebben a hónapban közgyűlésre hívják össze a városi képviselőket, zárom soraimat és köszönöm szíves közléteiket.”

* **Modern** ridikülök, szivar, pénz- és oldal-tárczák valódi ezüst veretekkel *Cattarino* Sándornál Eperjesen.

* **A vármegyei közúti alap** 1903. és 1904. évi számadásait most adta ki a helybeli kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség. E számadások szerint 1903. végén vagyongyarapodás mutatkozott 10,900 k. 16 f., a tavalyi év végén pedig pénzmaradvány 32,106 k. 47 fill., teher 575,808 kor. 42 fill., vagyongyarapodás 133 kor. 08 fill. E számadásokat az alispáni hivatal megküldte a törvényhatósági bizottság összes tagjainak.

* **Az új körjegyzői beosztás,** melyet a június 2-ikán megtartott vármegyei közgyűlésen eszközöltek, megjelent a vármegyei hivatalos lap mult heti számában. E beosztás szerint a négy új körjegyzőség a következő községekből alakul: 1. Somosi körjegyzőség: Somos, Licsért, Somosújfalú; 2. Alsószalóki: Alsószalók, Viszoka, Hamborg; 3. Bajori: Bajor, Berki, Berzenke, Buják, Kvacsán, Szécs; 4. Zboróvidéki: Becheró, Komlósa, Regettó, Imslónó és Csarnó. A többi körjegyzőségekben ez a változás áll be: A mochnyai körbe kerül Szinye-újfalú, a komlóskeresztesibe Cséfalú, a felsőszvidnikibe Hrabovesik s a szorocsiniba Mesztiszko és Rákócz.

* **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a *Ferencz József-keserűvíz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmúlja. Kérjünk határozottan *Ferencz József-keserűvizet*.

* **A bártfai anarchista.** *Tabak* Ernőt, a bártfai anarchistát, Ferencz János géplakatos gyilkosát halált okozó súlyos testi sértés miatt két évi börtönre ítélte az eperjesi kir. törvényszék. A tábla azonban az ítéletet föloldotta és *Tabak* Ernő ügyét esküdtszék elé utasította.

* **Ragályos betegségek.** Május második felében feltűnő sok: 32 megbetegedés történt hökhurutban Berzeviczén; a 32 beteg még mindig ápolás alatt van. Egyéb fertőző kór 31 betegedést okozott; halállal végződött Eperjesen egy hasihagymáz-, Szentistvánban egy vörheny- és Nagysároson egy hökhurut-megbetegedés. A mult hó végén ápolás alatt maradt 46 beteg.

* **Elítelt verekedők.** Ifj. Antolyik János, id. Antolyik András, Ulicsni Imre és Drabik András kerültek ki súlyosan megsebesítve abból a véres verekedésből, a melyet a komlóskeresztesi hegyek alatt Kluth Mihály és Micsik István hajcsárokkal f. évi január 12-ikén rendeztek, sőt ifj. Antolyik János a verekedést követő napon sebeibe bele is halt. Ezt az ügyet június 2-ikán tárgyalta a helybeli kir. törvényszék s id. és ifj. Antolyik András 2—2 havi fogházra és 20 kor. pénzbüntetésre s Antolyik Györgyöt 10 heti fogházra ítélte. Az ügyész a büntetés súlyosbításáért felebbezett.

* **Anyakönyvi hivatal heti kimutatása.** *Születtek:* Minar Ilona r. k., Lescsányi Margit r. k., Porkoláb Antal r. k., Olexa Imre r. k., Frank Lajos evang., Bilich László r. k., Várad Margit ev. ref., Stofankó Márta r.

k., Soltész Mária r. k., Dudla Margit g. k., Mészáros Anna r. k. — *Meghaltak:* Rákos Jánosné 85 éves, r. k.; Szabó Károly 26 éves, r. k.; Vaskó János 73 éves, g. k.; özv. Haas Lázárné 84 éves, izr.; Klein Jakab 66 éves, izr.; Szlabey Viera 1 hónapos, ág. h. ev.; Hriczák Mária 7 éves, g. k.; Dvorozsnyák Géza 15 éves, g. k.; Gazor Győző 2 éves, r. k.; Szojka Gyuláné 55 éves, r. k. — *Házasságot kötött:* Moskovics Mór izr., Reisz Aranka izr.

SPORT.

Tornaszövetségi ünnep Kassán.

Lefolytak Kassa nagy napjai, a résztvevők kipihenték már fáradaimait s számunkra megmaradt a visszaemlékezés és méltatás. Midőn a napi-sajtó e tornaverseny ismertetését s versenyeredményeit adta, nem mondhatnók, hogy mindenben sikerültek volna a róla szóló ítéletek. Ily fontos társadalmi mozgalomról, mint az Országos Tornaszövetség évi ünnepei, megfontoltabban kellene nyilatkoznunk, mint a hogy némelyek megtették. Elvégre is minden emberi alkotásban van hiba, annál több, minél kezdetlegesebb a mű; de éppen a kezdetlegesség jellege kell, hogy több jóindulatra is hangoljon minden bírálókat. A Tornaszövetség vidékre rendesen olyan helyre teszi kirándulásait, a hol megindítani kell a tornászéletet s bizony, ha túlszigorú bírálatot mondunk, az ügy munkásaiban kedvetlenséget idézünk föl s még inkább, ha a bírálat nem alapos és tárgyilagos.

A tornaünnepre való készülétek már hónapok óta folytak s bevontak az ünnep érekkörébe mindenkit, a ki csak valamit is lendíthetett volna a dolog siker érdekében. A védőséget *Berzeviczy* Albert dr. a Tornaszövetség tiszteleti elnöke vállalta magára. Képviselőiben azonban *Boncz* Ödön dr. vkm tanácsos jelent meg. Így nem jelent meg a másik védnök, *Bubics* Zsigmond, kassai püspök sem, betegsége miatt. Kívülök védnökként szerepelt még *Péchy* főispán és *Fahl* altábornagy. Nagy buzgóságot fejtett ki a hölgybizottság: a tiszteletdíjakra 1000 koronán felül gyűjtött. A számos bizottságból azokonkívül külön is méltánylást érdemel *Brooser* elnök, *Bartay* és *Pap* dr. titkárok és *Kresz* elszállásoló-bizottsági elnök egyéni munkája, a kik a verseny két napja alatt emberföltött végeztek. Hogy a versenytér nem készülhetett el, azért rájuk, ha nem is egyenesen, annyi keserű szemrehányást szórni nem szabad. Azért sem érhet gancs senkit, hogy mintacsapat-szertornázás-verseny nem volt; hiszen nem is lehetett, mert ilyen versenyt a Szövetség csak minden negyedik évben ír ki. Így volt 1900-ban (Sopronban), 1904-ben (Aradon) és lesz 1908-ban. Hanem volt e helyett az öt egyéni versenyyel szemben öt egyszerű csapatverseny, a mely épügy szolgálja a tömegképzést, mint a mintacsapat-szertornázás-verseny. És ebben mutat haladást a kassai pünkösdi ünnep a más éveikkel szemben. Hatott azonban az igazi torna-munkásra az, hogy Kassa a város szívében létesített nagy áldozatokkal egy sporttelepet, a mely még majd csak ezután mutatja ki fontosságát. A versenytér a Rákóczi-körúton a polgári iskola mögött terül el, magas deszkakerítés veszi körül. Nyugati oldalán egy 100 m. hosszú tribün foglal helyet, a mely alatt lesznek az öltözők, raktárak és egy 50 méter hosszú czéllövő. A tér talaja természetesen nem lehetett jó, mert először vízszintezni, ezután alagszóvezni kellett a rendelkezésére álló földet; s ha tökéletesen akarták volna elkészíteni, akkor már legalább is a tavaly őszzel kellett volna a dologhoz fogni. De ki mert ily versenytérrel még álmodni is tavaly őszzel! Különbben a St.-Louisban járt magyar fiúk mondták, hogy a tavalyi olimpiai verseny színhelye egy cseppet sem volt különb a kassainál.

Térjünk azonban rá az ünnep lefolyására. Szombaton, 10-ikén voltak a fúleslabda-előmérkőzések. Este versenybíróági ülés és vacsora volt Braunnál. Vasárnap délelőtt voltak a selejtező és osztályozó küzdelmek, a melyek a nagyszámú versenyző miatt délig tartottak. Délután 2 órakor vonult ki 11 oszlopban a 450 tornász a versenytérre s ekkor kezdődtek a verseny látványosabb részei. Igen tetszetek a fabot-gyakorlatok. Kár, hogy némely egyesület (kettő) nem végezte elég szabatosan. Különbben így is hatottak. Sajnos, hogy a szertornázásban csak 12 csapat vett részt, holott 30 is dolgozhatott volna. Eddigi szokásoktól eltérően, ezúttal a rendezőség nyújtotta a torna-

szereket, hát bizony többen vehettek volna részt. A délután legkimagaslóbb két pontja a szereken való versenytornázás szabadon választott gyakorlatai és a kötélhúzás volt. Igazán bámulatba ejtett némely kiváló tornász hihetetlen gyakorlata. Nem illik ezekre, mint némely jóakaró kritikuskunk mondta: «czirkusziak». Az artista nem helyez semmi súlyt az esztétikára. Ki látott oly szabatos mozgást czirkuszban, mint az *Erődy* Béláé (I. győztes) voltak! A közönség igazán ámulatba esett. Sír csendben folyt a munkája. Mily ellentétes volt ezzel szemben a kötélhúzáskor lelkesedő tömeg! «Húzd Arad!» kiáltottak egy lélekkel és Arad elhúzott mindenkit. Mindegyik aradi gyerek egy-egy férfi-szépség (tornász-szemponból) volt s jólesőleg legeltette rajtok szemét a tömeg. Kitétek magukért a délelőtti súlylökésben is: a hat dobó átlag 10 m. 50 cm.-t dobott. Gyönyörű eredmény! És nem szerénytelenség részünkről, ha felemlítjük még Eperjes házi-egyletét, az E. T. V. E.-t, a mely az egész tornaünnep alatt a legjobb átlagot érte el. A versenyeket bíráló szemnek észre kellett volna vennie azt a vezető szempontot is, a mi a rendezőséget oly díj kifizésére készítette, a mely midőn a legjobb versenyzőket díjazza, épen a tömeget jutalmazza meg. Ily jutalomnak volt kitűzve a Bubics-díj, a melyet az E. T. V. E. nyert meg három csapat- és három egyéni győzelemmel. Méltán sorakozik ez az egyesület korábbi győzelmeihez s igazán koronája azoknak. A versenyek eredményei különben a következők voltak:

1. Szövetségi összetett főverseny: I-ső *Erődy* Béla B. P. T. S. E. 40-17 pont, díj a Kassai hölgyek díja és a K. Sp.-E. díszített ezüstérme; II-ik *Gerhauser* Sándor Bp. B. T. E. 40 pont, díj a K. Sp.-E. nagy ezüstérme; III-ik *Lichtmann* Béla B. P. T. S. E. 38-17 pont, díj kis ezüstérme; IV-ik *Kmetky* Lajos N. T. E. 37-17 pont, díj bronzérme.

2. Távolugrás földről (csak kassaiak számára): I-ső *Merényi* Ernő K. J. Sp.-E. 5-30 m., a rendező egyletek tiszteletdíja és a K. Sp.-E. nagy ezüstérme; II-ik *Jaszusch* Antal K. J. Sp.-E. 5-26 m., díj a K. Sp.-E. kis ezüstérme; III-ik a) *Stolcz* Frigyes K. J. Sp.-E. 5-23 m., b) *Kiss* Ferencz K. J. Sp.-E. 5-23 m., díj a K. Sport-Egylet bronzérme.

3. Fúleslabda-hajtás: I. *Hajdú* Bertalan E. T. V. E. 54-20 m., díj a K. Sp.-E. díszített ezüstérme; II. *Oderszky* Frigyes III. k. T. V. E. 45-35 m., díj a K. Sp.-E. nagy ezüstérme; III-ik *Krizs* István E. T. V. E. 45-15 m., díj a K. Sp.-E. kis ezüstérme; IV. *Kopasz* Mihály E. T. V. E. 44-52 m., díj a K. Sp.-E. bronzérme.

4. Súlylökés a távolba (csapatverseny kizárólag vidéki versenyzők számára): I-ső *Aradi* Atl. Cl. Díj a rendező egylet tiszteletdíja az egyletnek — a K. Sp.-E. nagy ezüstérme a tagoknak; II-ik *Eperjesi* Torna- és Vívóegyesület díj a K. Sp.-E. kis ezüstérme a tagoknak Első 10 m. 50, második 9 m. 72 cm. átlaggal.

5. 400 m. staféta-futás. I-ső csapat *Budapesti* (Budai) T. E., díj a rendező egyletek tiszteletdíja az egyletnek és mindenkinek a K. Sp.-E. nagy ezüstérme; II. csapat *Óbudai* T.-E., díj mindegyiknek a K. Sp.-E. kis ezüstérme; III. csapat: *Kassai* Jog. Sp.-E., díj mindenkinek a K. Sp.-E. bronzérme.

6. 100 méteres síkfutás: I. *Kémény* Ernő III. k. T. V. E., díj a K. Sp.-E. díszített ezüstérme. 11⁹/₁₀; II-ik *Hellmich* Miska, B. T. C., díj a K. Sp.-E. nagy ezüstérme 11⁷/₁₀; III-ik *Nagy* József. B. A. C. 11⁹/₁₀, díj a K. Sp.-E. kis ezüstérme; IV-ik *Gräber* Gyula, M. O. G. A. A. C., díj a K. Sp.-E. bronzérme.

7. 4025 méter (1/4 angol mérföld, kizárólag vidéki versenyzők számára). I-ső *Szarukán* Sándor, D. T. E. 57-2 mp., díj a K. Sp.-E. nagy ezüstérme; II. *Jaszusch* Antal, K. J. Sp.-E. 57-3 mp., díj a K. Sp.-E. kis ezüstérme; III-ik *Janisch* Tivadar, K. J. Sp.-E. 57-4 mp., díj a K. Sp.-E. bronzérme.

8. Versenygyaloglás. Távoltság 20 km. I-ső *Szorgó* Miklós, Bp. B. T. E.; idő: 1 ó. 49 p. 30 mp. Díj a rendező egyletek tiszteletdíja és a K. Sp.-E. nagy ezüstérme. II-ik *Garay* Árpád, M. T. K.; idő 1 ó. 58 p. *Greiner* Antal, Bp. B. T. E.; idő 1 ó. 59 p. 30 mp. *Gaal* J., B. A. C.; idő 2 ó. Díj a K. Sp.-E. kis ezüstérme. III, IV., V-ik *Habakovics* József, Bp. B. T. E. 2 ó. 3 p. Díj a K. Sp.-E. bronzérme.

9. Fúleslabda-játék: I-ső csapat: *Eperjesi* Torna- és Vívóegyesület csapata. Díj a M. T. O. Sz. vándordíja az egyletnek, a K. Sp.-E. nagy ezüstérme a játékosok mindegyikének. II-ik csapat: *Eperjesi* Torna- és Vívóegyesület B/ csapata. Díj a tagok mindenkinek, a K. Sp.-E. bronzérme.

10. Rugólabda-játék. Eldöntetlen a B. T. C. és a B. P. T. T. Sp.-E. Díj a B. T. C. által alapított szövetségi vándordíj az egyletnek, a K. Sp.-E. nagy ezüstérme a tagoknak. Díj mindenkinek tagnak a K. Sp.-E. bronzérme.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Vedjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

potlika

egy régiónak bizonyult háziser, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvényel, csuszal és meghüleséknél** bedöröcsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” vedjegyvel és a Richter czejegygyezssel ellátott dobozba van csomagolva. **Ára** üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, **Budapesten.**

Richter gyógyszerertára
az „**Arany oroszlánhoz**”, Prágában,
Elisabethstr. 5 neu. Mindennapi széküldes.

Óvadékképes szeszfőzőt

százalékos fizetésre kereselek.

Benczúr Emil Jekelfalván,
Szepesvármegye.

„SZOBRÁNCZ-GYÓGYFÜRDŐ”

Ungvármegyében.

Glaubersós, hideg, kénes, sós víz. —
Gyomor- és májbetegék magyar Karlsbadja.

Fürdőidő: május 15-től szeptember 15-ig. Elő-
idő: május 15-től június 15-ig. Utóidő: augusztus
15-től szeptember 15-ig.

30% árengedménnyel a lakásoknál.

Ezen a maga nemében páratlan gyógyvíz, mint ivógyógyvíz, biztos
segélyt nyújt gyomor- és bélhajtásnál s alhaspanaszoknál, makacs székreké-
déseknél, emésztési zavaroknál, májbetegségeknél, epehólyag- és epevezeték-
betegségeknél, székrekedések, húgyúti betegségeknél, guta- és reuma-
betegségeknél, szív- és tüdőbetegségeknél, köszvényes bántalmaknál e k r okozta
erjeszté termékekre, el-kódásokra az izületekben, azok oldására és kiküszö-
bölésére hat. Kövérség, szívvelhajtás ellen, cukorbetegségeknek, vesé-
betegségeknél úgy a cukor, mint a fehérje-kiválat gyorsan és kedvezően
befolyásolja.

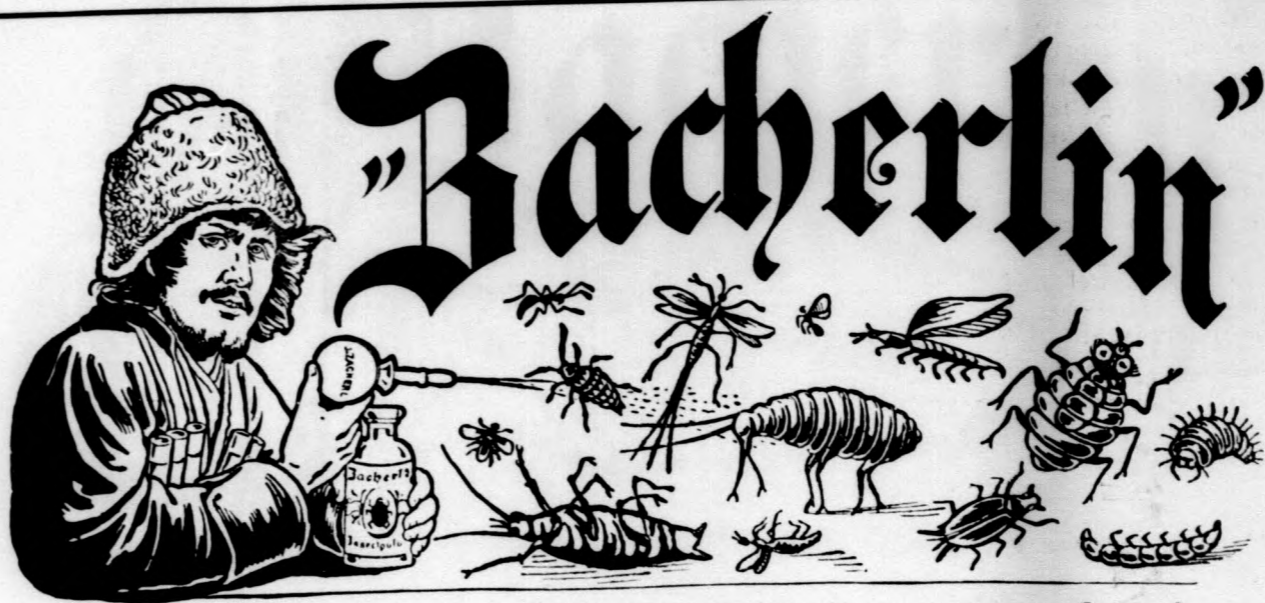
Mint fürdő, különféle izadmányokat, daganatokat, izület- és csont-
bántalmakat, esztendőit kedvezően osztja. Görvélgyörös daganatok, fe-
lyek ellen, méh és méh közötti izadmányok, hashártya-izadmányok fel-
szívódását elősegíti, a legkülönbözőbb makacs, idült borbétségek ellen
bámulatos gyorsan hat.

Területi állomás az Alföld és Pest felől jövőeknek **Ungváron**,
a felvétel és illetve Kassa felől jövőeknek **Nagygyimányon**, honnan
kényelmes bérkocsikon 1 és fél óra alatt elérhető.

A víz otthon is sikerrel használható. Ára: egy nagy láda 40 üveggel
14 korona, kis láda 20 üveggel 8 korona. A víz a vasúton szállí-
tási kedvezményben részesül.

Megrendelések és tudakozásokok **Szobráncz gyógyfürdő**
igazgatóságánál **Szobráncz gyógyfürdő** cím-
űl. Posta- és táviratállomás helyben. A fürdő igazgató-orsosa **Dr.**
Russay Gábor Lajos.

A fürdőigazgatóság.

mint utolérhetlen, valóban nagyhatású rovarirtó.
Azonban csak az üvegben levőt vásároljuk!

Kapható Eperjesen:

Barts E. gyógyszer.,
Bein Simon,
Bohrandt J. V.,
Dahlström Károly, | Diamant Fülöp,
Duschnitz Armin,
Feldmann Adolf,
Fried Simon,
Gallitsik J. V., | Glücksman Mór,
Holénia Béla,
Holländer Samu,
Klein Ferencz
Kónya Miklós, | Lefkovits Emil,
Mikolík István,
Molitorisz I. gyógyszer.,
Neumann B. Özv.,
Schönfeld Izidor, | Sváby Ferencz,
Trosztler Kálmán,
Vomberg István,
Wenczel István. |
|---|---|--|--|---|

— Ezenkívül a vidéken mindenütt vannak raktárak, hol a Zacherlin-falragasz ki van téve. —

Szállítók

idei friss mátrahegyvidéki kemény, ropogós,
piros és fekete színű

cseresznyét,

továbbá legnemesebb faj szöke **piszkét** (pöszméte),
saláta **ugorkát**, gyenge **kalarábét**, hóna-
pos **retket**; gyenge hüvelyes **zöld babot** és
zöld borsót

a legolcsóbb napi árban.

Kisebb-nagyobb mennyiségben az itteni posta- vagy
vasútállomáshoz szállítva, utánvét mellett.

A legmondosabb csomagolás.

Rendelhető RUSZNYÁK ANTAL
minta-nagygazdaságától, **Gyöngyös.**

Gyöngyös-Visontahegyi kítőnő minőségű boraimra is
becses figyelmét felhívom.

SZLIÁCS-

aczellfürdő Felsőmagyar-
országon. —
Az egyedül ismert szénsavdús vasforrás. Legtöbb vasat
tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Szezon: május 15-től szeptember 30-ig.

Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, női-bajok, hát-
gerinc- és idegbajok, bénulás ellen, átszenvedett beteg-
ség és erős munkásság után. Fürdőorvosok:

dr. Rhorer Aladár hiv. fürdőorvos, dr. Stern J.

Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át onnan 5 óra,
délről Budapestén át innen szintén 5 óra. Szliácsról fal-
ragaszok minden nagyobb vasúti állomáson vannak ki-
függesztve. Kimerítő fölvilágosítást és prospektust utazás,
lakás-, árkedvezményről az elő- és utószóban stb. ad

a fürdőigazgatóság, Szliács. (Zólyom megye).

1202. szám.

Sárosvármegye kir. tanfelügyelőjétől.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. vallás- és közokt.-ügyi minisztérium 1904. május 19-ikén kelt
40,655. sz. rendeletével a **berseváci** állami kisdévodá és elemi iskola épületénél
teljesítendő helyreállítási munkálatok költségeire 5836 kor. 13 fillért engedélyezett.

A fentemlített munkák foganatosításának biztosítása céljából az 1905. évi
június hó 26-ik napjának délelőtti 11 órájára a sárosvármegyei kir. tanfelügyelő-
ség hivatali helyiségében (Eperjesen, Főutca 92. sz. a. az emeleten) tartandó zárt
ajánlati versenyárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkák végrehajtásának
elvallalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes fel-
tetelekben előírt 5%-nyi bántéppénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kítőzött nap dél-
előtti 11 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább ígnyekzenek beadni, mivel
a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek
a nevezett hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Eperjes, 1905. június 13.

Matavovszky Béla,
kir. tanácsos, kir. tanfelügyelő.

„MAYER“-gépgyár

vas- és fémöntőde részvénytársaság, Szombathely.

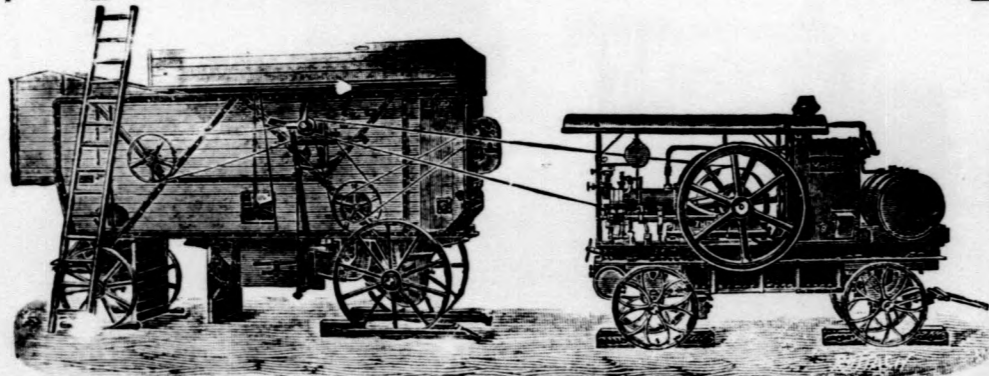
Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15.

Készít mindennemű

Gazdasági gépeket, kítőnő **Benzin- és szívó-gázmotorokat** 2-500
szerkezetű lóerőig.

Benzin-motoros cséplőkészletek.

Legolcsóbb üzem! Tűzveszély kizárva!

Malomépítéset: Új hengerek, minden e szakmába vágó gép gyártása
Teljes műalmi berendezések.

Különlegesség: Legújabb szerkezetű **csavaros és szabad. víz-**
nyomású borsajtók.

Osborne D. M.-féle világhírű **amerikai arató- és kaszáló-**
gépek magyarországi kizárólagos képviselősege.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. * Kiváratra minden szükségletre külön költségvetés.

KIVALÓ VASPRAEPARATUM

a **KRIEGER-féle**

TOKAJI CHINA-VASBOR.

Elsőrangú magyar vas-specialitás kítőnő sajátságaiért, úgymint rendkívüli köny-
nyű és gyors felszívódás, étvágygerjesztés, kellemes íz és magas vas-
tartalom (100 gramm borban 0.05 tiszta vas), az országos egészségügyi tanács
javaslatára a belügyminiszter úr engedélylyel látta el. Az eredmény feltétlenül
biztos. Készítményem már szerte a legjobb hírnévnek örvend. Sokan utánöz-
zák, de egyik utánzat sem azonos az én készítményemmel, — különbözik már
az előállítási módban is, melyet csak magam, mint nagyban készítő követhetek.

Kis üveg 3-20, nagy üveg 6 korona. Kapható az ország összes nagyobb
Telefon 58-47. gyógyszerertáraiban és főelárústitó-helyén: Telefon 58-47.

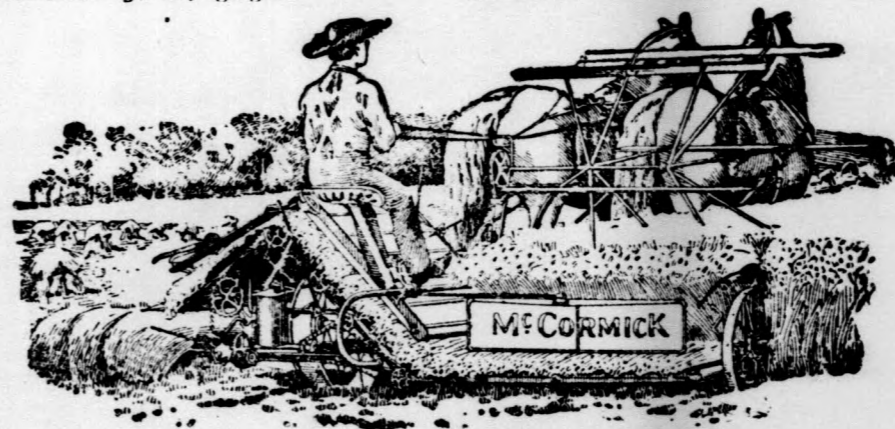
MAGYAR KORONA-gyóggytár, BUDAPEST, KÁLVIN-TÉR

Mc. Cormick Harvesting Machine Company

(Chicagói aratógép.)

KNECHT J. E., igazgató.

Budapest, V., Váci-út 30.

Gyártmányok: Kéveköttőgép, „Daisy” marokrakó aratógép, fűkaszalógép,
szénagyűjtő-gereblye és „Manila” kéveköttőfonal gyártmányai. Amerikai
tárczás boronák, rugós boronák, cultivátorok, szénaforgatók, kukoricza-
vetőgépek.

Katalogusok ingyen és bérmentve.

Felvilágosításokkal készséggel szolgálunk

Vezérképviselőség: Sárosvármegyei Gazdák Fogyaszt. és Értékesítési Szövetkezete, Eperjes.